

FØROYA SOSIAL DEMOKRATUR

kemur út eina ferð um vikuna og kostar
kr. 2.00 + porto um fjórðingsárið.

Brátt. bládstjóri: MARTIN JOENSEN

Prent: A. ØSTER

HEIMATÍÐINDI

Gudstænastur.

2. sunnudag e. páskir verður lesur
lisin í Havnar kirkju.

Sama sunnudag prædika J. Joensen
prostur í Nólsoyar kirkju.

K.F.U.M. & -K.

Sunnukveldið kl. 8½ verður felags-
fundur í K.F.U.M. Øil eru vælkomnir.

Feskiskasalgjð.

Tað eru tíðindi at frætta frá monnum,
sum eru við skipum, id selja fisk í Ong-
landi, at Íslendingar skulu hava betri
solutreytir enn Føroyingar. Íslendsku
skipini, siga teir, sleppa at selja fram um
tey føroysku. Hesin spurningur hevdi
verid forvitnisligur at vita greiði á. Sum
ljóðað hevur, skulu Føroyingar hava havt
serligan „goodwill“ hjá Onglendingum,
og eingin tíð skuldi hava solurættindi
fram um teir. Vit beina hesi tíðindi til
teirra, id frágreiddingar hesum viðvik-
andi kunna geva.

Veðurlagið

hevur verið vánaligt. Hann kom lágt, og
tað var ynskjandi, at kavin skuldi fáast
burtur. Men tað gjerdist heil ódn.
Sunnunáttina seinastu var stormur, somu-
leidis sunnudagin og mánadagin: stormur,
regn og kavælingur upp ímillum. April
kann ofta vera ójavnur; men nú leingist
øllum bæði folki og fæi eftir stillum og
lýggjum veðri.

Hoyggið úr Danmark

er dýrt, men tað sigst at vera óført fót-
urevni í tí. Stráini eru long, grøn og
kraftmikil. Neytunum dáma tað óføra
væl, og mjólka eisini óføra væl av tí.

„Rankin“

kom úr Íslandi við 130 tonsnum av salt-
fiski.

Saltfiskaprisurin.

Tað er eitt sindur av tosi um saltfiska-
prisin og ivi um, hvat id givið verður.
Summi tíðindi siga, at hann er fallandi.

„Beinisver“,

trolari hjá Gardamonnum, kom úr Ís-
landi við um 125 tonsnum av saltfiski.

„Føroyingur“

kom á Havnina mikudagin undan Íslandi.
Hann hevði um 18000 í tali. Teir høvdu
mist bátarnar og seglini.

Til Danmarkar.

Fylkslækni K. Nygaard fór til Keyp-
mannahavnar við „Drottningini“ somu-
leidis Ernst Hansen av Tveroyri, id fór
at taka við lærarastarvi í Odense.

Føroya Arbeðarafelag

hevur í dag aðalfund í Havn. Spurning-
urin um lönir og pristal kemur óivað at
verða høvudsmaal á hesum fundi.

Trolarin „Boyne“

fór í gjár av Havnini sín fyrsta fiskitúr.
Hin Havnartrolarin „Havborgin“ væntast
at verða lidugur at fara til fiskiskap síðst
í mánaðinum. Manning er farin til Ong-
lands eftir honum.

Grind

doydi hósdagin á Havnini — 264 hval.
„Smiril“ hevdi á veg til Suðuroyar funn
id hana. Tað gekkst ikki væl at halda
henni til; hon var nidurstungin á heilt
djúpum vatni, og bátaskáin var stórur
— 4 bátar sukkur, og væl var sloppið at
ikki mannaliv týndust.

Einki kom til auktiún. Kommunurnar
í grindadøminum keyptu allan skada-
hvalin — eins og gjørt hevur verið í
Suðuroy í mong ár, og varð so henda
grind skift saman við heimapørtunum.
1¾ skinn varð til bátin.

Fiskasalan.

Aberdeen:	kassar	£
Sigurfarid	902	2216
Skalaberg	2527	7083
Róin	515	1362
Ósi	418	1149
Silver Spray	373	1043
Tofta Regin	1376	3200
Bláfossur	28	93
Akranes	248	742
Krossteinar	2106	5200

Fleetwood:

Vardber 1783 kits 5208 £.

Buckie:

Vesturleiki 346 kassar 722 £

Heana 198 — 378 -

Sundurlutanin

av prestajørðini.

Leingi hevur ljóðað at presta-
gjarðurin á Viðareidi, eins og aðrir
prestagjarðar í Føroyum skuldi
býtast sundur. Endiliga er komið
so vilt at menn eru farnir undur
hettar týðningarmikla arbeiði, og
sum ikki lægið er gongur mangur
maður alspennitur og biðjar eftir
úrslitunum.

Ja, hvat verður so úrslitið?

Verður býtið soleiðis, at tað
kemur at gagna fólkinum og landi-
num mest møguligt ella umvent?

Enn veitst ikki stórvegis, men
vit skulu vóna at menn her koma
til eitt gott og gagnligt úrslit, sum
fult út má geva fólkinum og landinu
tað, id má verða teirra náttúrliga
krav.

Tað størsta og besta úrslit vil-
di verið at gjarðurin verð umlagdur
til ein landbrúkskúla, tí til tað
hevur hann teir bestu møguleikar.

Har er stór og góð innmark, sløtt
og steinfríð. Stórar viddir av góðum
haga liggja væl fyri at leggja inn
og dyrka upp — betri dyrkilendi
verður bert at finna í fáum støðum.

Um hettar varð gjørt kundi nógv
ungfólk — kvinnur sum menn —
komið har til fyri at lært nýmótans
landbrúk, við øllum nýmótans
amboðum. Betri hóskaði lendi til
øll nýmótans landbúnaðaramboð
finnst neyvan, og møguleikarnir
fyri at ein tilk umskipan vildi gi-
við nógv av sær eru avgjört til støð-
ar. Ein kann rokna við at ein
tilkur gjarður, undir góðari leiðslu
vildi givið størst yvirskot, havt
vildi verið landinum til størst gagn,
bæði hvat viðvíkjir tí peningaliga
vinninginum, og tí vinningi id vil-
di staðist av næminganna kunnleika
og læru til nýmótan: jarðarbrúk, id
vit so stórliga tørva í okkara landi.

Men tverri, og til stóran skaða
fyri land og fólk, fáa vit neyvan
eitt tilk gott og gleðiligt úrslit.
Heldur verða vit at fáa minnst
møguligt burtur úr hesum petti av
okkara landi, hvat ein og hvør id
hevur áhuga fyri samfelagnum í
sini heild, harðliga og sárliga má
átala.

Tá hesin vegur ikki er farandi,
so er sjálvandi bert ein verunliga
farandi leið, og tað er at býta
gjarðin fullkomiliga sundur, so hann
harvið kemur at verða flest mögu-
ligum fiskimonnum ein góður stuðul
í livsupphaldinum, við at teir fáa
hann at arbeiða ta ársins tíð teir
mugu liggja uppi á landi.

Fyri tann id frammanundan
einki eigur av landinum vildi hettar
verið av allar størsta týðningi.
Mangur sum í dag ikki fær ein
einasta kjøtbita, hóast hann livir í
einari, ja nærsagt kjøtbygd, vildi
tá fingið nakrar seyðir, sum hann
nú má keypa fyri stóran pening.
og hann vildi tá haft tryggjað ein
part av tí, id skal til livsupphaldið,
og tað vildi so sanniliga havt sin
stóra týðning fyri eitt heim, id
einans hevur „hjállin á sjónum“. Mis-
eydnaðist árið á sjónum, so
hevði hann tó hettar eftir, og han-
sara børn vildi hóast alla óeyðnu,
átt lut í hesum livsins ágóðum.

Mangur er tann id hevur eitt
ódnartak, orsakað av teimum ómó-
tans amboðum — við at bjarga
fóður til eina kúgv. Eitt langt
áramál gongur til hann hevur
dyrkað so mikið, at hann kann
fáa sær eina kúgv í húsið, hvat er
ein livstreyt út í bygd. Ein stóran
part av tíðini má hann nýta til
hettar — og fyrst íá hann fer at
eldast — og tey góðu árinu eru
farin um bak, id hann heldur skuldi
haft nýtt til annað, fær hann
nakra úrtøku av sinum arbeiði. Um
nú framskygnið hevði verið so
stórt, at landið kom hesar menn í
hug í dag, vildu teir verið spardir
fyri nógv stríð, og teirra heim
vildi samstundis verið nógv ríkari,
um teir kundu fingið lut í tí býti,
id nú skal fara fram.

Tað var ikki óhugsandi, at menn
í dag, fyrst og fremst høvdu
fjeldina í huga, og royndi at hjálpa
teimum so nógv sum gjerligt, so
teir gjerdust mest møguliga sjálv-
bjargnir, hvat eisini hevur sín týd-
ning fyri samfelagið í sini heild.

Óivað eru tað nógvir, id vilja
siga, at við at býta jørðina so
smátt sundur, verður hon ongum
til gagn, men vit kunnu spyrja
teir, id ikki faa ein kjøtbita og
hava trupult við at fáa aðra grøði,
um hettar ikki vildi havt alstóran
týðning, og svarið frá teimum
vildi komið einfalt og greitt.

I øllum færum kann jørðin í
Føroyum, undir tí rangvørgu skipan
hó nú liggur undir, við ovurstór-
um gjarðum, og hartil treytaleysum
bóndum, ikki fáa minni týðning
og minni virði enn hon nú hevur,
við at hon verður býtt sundur so
flest møgulig av landsins børnum
fáa lut í henni.

Eg veit, at tað er eitt stórliga
útbreitt fólkaenski millum Viðingar,
at gjarðurin verður smátt sundur-
býttur, t.d. í hálvmerkur, og tað
er at vóna, at teir, id koma at
avgera hettar býtið, eisini minnst
til teir, til fjeldina av fólkinum, tí

millum teirra er tað mangur, id
harðliga trongir til at koma so
mikið fram, at teir eisini koma at
eiga lut í okkara landi, og ikki
sum nú eru heilt avskornir við
allan ágóða av landinum, ja tí
landi, id teir liva í og virka fyri.

Tit, id hava hitt avgerandi orðið
í hesum máli: Minnst til arbeiða-
rin og fiskimannin, minnst til teir
id bera ta tungu byrðuna, teimum
skylda vit alt, eisini rættin til ein
part av okkara landi.

Ognarleysur.

Lýsing til FISKIMENN

Vegna ein tvídrátt um fatan av
„Kontrakt om Langlinefiskeri
mellem Færøernes Rederiforening,
Føroya Fiskimannafelag og Suður-
oyar Fiskimanafelag av 14. mars
1947“ skal formaður Føroya fiski-
mannafelag loyva mær at geva
hesa yvirlýsing:

I.

Kontraktin er bert galdandi
fyri ísfiskaveiðu.

II.

I gerðarbók semingsmansins
stendur einki um hvønn veiðuhátt
kontraktin er fyri; men her er,
sum grundarlag, víst á kontrakt
av 23. februar 1944, sum bert
var galdandi fyri ísfiskaveiðu,
og 3 broytingar hari nevndar,
viðvíkjandi: 1) kokkalønini, 2) lön
fyri tilrigning og 3) útslettan av
§ 11 í grundarlagnum.

III.

Tá nú orðið „salt“ er komið at
standa í § 6, punkt b í hesi nýggju
kontraktini, kann tað bert sipa til
tað salt sum gongur til frystan av
agnsild og til annað smávegis brúk
um bord.

IV.

Fyri lnuveiðu til saltfisk er
eingin onnur kontrakt galdandi
fyri 1947 enn „Haand- og Lang-
linekontrakt for Saltfisk“ av 14.
mars 1947.

DANIEL KLEIN

